

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Педагогічний факультет

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕНЕДЖМЕНТ З ОСНОВАМИ КОМУНІКАЦІЇ В СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ

Освітня програма Соціальна робота
Спеціальність 231 Соціальна робота
Галузь знань 23 Соціальна робота

**Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “29” серпня 2022р.**

м. Івано-Франківськ – 2022р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу (зразок)
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу (зразок)
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Менеджмент з основами комунікації в соціальній роботі
Освітня програма	Соціальна робота
Спеціальність	231 Соціальна робота
Галузь знань	23 Соціальна робота
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	нормативна
Курс/семестр	4/8
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 24 год. Семінарські заняття – 36 год. Самостійна робота – 120 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Дисципліна «Менеджмент з основами комунікації в соціальній роботі» вивчається студентами спеціальності 231 «Соціальна робота» освітня програма «Соціальна робота» на четвертому курсі (8 – семестр). Дисципліна спрямована на поглиблення знань з питань управлінської діяльності; організації і діяльності соціальних служб, громадських організацій; особливостей міжособистісної взаємодії у колективі; вивченні проблем, сутності, форм, методів та функцій

Основними цілями курсу «Менеджмент з основами комунікації в соціальній роботі» є:

- 1) усвідомлення сутності основних понять і категорій науки управління та загальних закономірностей формування, функціонування і розвитку систем управління;
- 2) отримання фундаментальних знань про зміст та процеси реалізації функцій управління;
- 3) розвиток та закріплення навичок використання прийомів, способів та інструментів управління, що виправдили себе на практиці;
- 4) створення бази для вивчення в майбутньому спеціальних управлінських дисциплін.

Компетентності

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-5. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК-11. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК-15. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

СК-1. Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного).

СК-2. Здатність прогнозувати перебіг різних соціальних процесів

СК-10. Здатність розробляти шляхи подолання соціальних проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення.

СК-14. Здатність до застосування методів менеджменту для організації власної професійної діяльності та управління діяльністю соціальних робітників і волонтерів, іншого персоналу.

СК-21. Здатність проводити інформаційно-роз'яснювальну роботу в межах соціальної роботи у громаді, в тому числі щодо надання соціальних послуг.

Програмні результати навчання

РН-6. Розробляти перспективні та поточні плани, програми проведення заходів, оперативно приймати ефективні рішення у складних ситуаціях.

РН-7. Використовувати спеціалізоване програмне забезпечення у ході розв'язання професійних завдань.

РН-9. Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході надання соціальної допомоги.

РН-15. Приймати практичні рішення для покращення соціального добробуту та підвищення соціальної безпеки.

РН-16. Застосовувати методи менеджменту для організації власної професійної діяльності та управління діяльністю соціальних робітників і волонтерів, іншого персоналу.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Менеджмент соціальної роботи як різновид соціального управління. Теоретичні та методологічні засади менеджменту комунікацій	Знати історію та теорію менеджменту соціальної роботи. Сутність управління соціальною роботою. Поняття та особливості менеджменту соціальної роботи. Соціальна політика – основа управління соціальними системами і процесами. Специфіка та основні функції комунікативного менеджменту	Опрацювати відповідні наукові джерела.
2	Організація в менеджменті соціальної роботи. Особливості управління комунікаціями на різних рівнях організаційного середовища.	Знати поняття, особливості та ознаки організації в менеджменті соціальної роботи. Процес функціонування організації в менеджменті соціальної роботи. Фактори впливу на організацію в менеджменті соціальної роботи. Критерії оцінки ефективності діяльності організації соціальної сфери. Структура організаційних комунікацій Види комунікаційних мереж	Опрацювати відповідні наукові джерела, поточний контроль (усне опитування, виконання індивідуальних завдань): періодичний контроль (самостійна робота, тестування, презентації доповідей), самоконтроль.
3	Система менеджменту соціальної роботи. Система внутрішніх і	Знати складові процесу менеджменту соціальної роботи. Закони, закономірності та принципи менеджменту соціальної роботи. Методи менеджменту соціальної	Опрацювати відповідні наукові джерела, періодичний контроль (самостійна робота, тестування, презентації доповідей), самоконтроль.

	зовнішніх комунікацій організації	роботи. Функції менеджменту соціальної роботи. Місія та мета менеджменту соціальної роботи. Інституційні рівні менеджменту соціальної роботи. Специфіка формування внутрішніх комунікативних систем. Управління зовнішніми системами комунікацій	
4	Об'єкт та суб'єкт менеджменту соціальної роботи. Організація ефективного комунікативного процесу в організаціях	Об'єкт менеджменту соціальної роботи. Суб'єкт менеджменту соціальної роботи. Підходи, моделі та методи взаємозв'язку об'єктів та суб'єктів менеджменту соціальної роботи. Визначення ефективності в комунікаційному менеджменті. Принципи організації ефективного комунікаційного процесу. Методи розвитку комунікаційних систем організації	Опрацювати відповідні наукові джерела, поточний контроль, самостійна робота, тестування, самоконтроль.
5	Особливості менеджменту соціальної служби для молоді.	Знати менеджерські прийоми самоаналізу в соціальних службах для молоді. Групи особливостей розвитку соціальних служб для молоді. Інструменти менеджменту соціальної роботи для молоді. Види рішень в соціальних службах для молоді.	Опрацювати відповідні наукові джерела, тестування, самоконтроль.

6	Супервізія та менеджмент соціальної роботи	Розглянути супервізію як принцип, функція, метод менеджменту соціальної роботи. Адміністративний та навчальний методи супервізії в менеджменті соціальної роботи. Процес супервізії. Супервізія та консультування. Оперативний план роботи з персоналом.	Опрацювати відповідні наукові джерела, поточний контроль, самостійна робота, розробити оперативний план роботи з персоналом, тестування, самоконтроль.
7	Проектування як специфічний інструмент менеджменту соціальної роботи	Розглянути сучасні концепції соціального проектування. Логіка проектування в соціальній роботі. Мета та завдання проекту. Системний підхід в проектуванні соціальної роботи. Проект: структура, компоненти та фактори успішної реалізації. Програма соціальної служби.	Опрацювати відповідні наукові джерела, поточний контроль, самостійна робота, розробити соціальний проект, тестування, самоконтроль.
8	Особливості професійної діяльності менеджерів соціальної роботи	Професіоналізм менеджменту соціальної роботи. Порівняльна характеристика менеджера та спеціаліста соціальної роботи. Типи менеджменту соціальної служби для молоді. Типи керівників. Якості та вміння керівника, що досягає успіху.	Опрацювати відповідні наукові джерела, самостійна робота, тестування, самоконтроль, підсумковий контроль

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Семінарське заняття	45
Самостійна робота	5
Залік/Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Вид контролю – іспит. Максимальна оцінка – 100 балів, з них – 50 балів за написання письмового екзамену та 50 балів – за практичні заняття (25 балів за поточне оцінювання, 20 балів – за контрольну роботу та 5 балів – самостійну роботу. По завершенні теоретичного навчання середнє арифметичне усіх отриманих оцінок у 5-бальній шкалі множиться на ваговий коефіцієнт 5, відповідно – максимальний бал за усі отриманні заняття у підсумку може скласти 25 балів.
Вимоги до письмової роботи	Концептуально конкретне й емпірично верифіковане висвітлення питань і завдань
Семінарські заняття	Максимальна оцінка – 50 балів (45+5)
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
-----------------------------------	--

1. Борг Д. Мистецтво говорити. Таємниці ефективного спілкування / пер. з англ. Н. Лазаревич. – Харків : Вид-во «Ранок» : Фабула, 2019. – 304 с.
2. Ворощук О. Міжнародні теорії менеджменту: пошук нових шляхів/ О. Ворощук// Якісна освіта в Україні: тенденції, проблеми, перспективи: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (Чернівці, 26-28 жовтня 2017 р.) Чернівці, 2017. С. 3-6.
3. Ворощук О. Педагогічні ради як форма роботи менеджерів освіти з педагогічним колективом// Actual problems of science and practice. Abstracts of XVI International Scientific and Practical Conference. Stockholm, Sweden 2021. С. 94-97.
4. Ворощук О. Сучасні теорії менеджменту/ Теоретико-методологічний аспект соціально-педагогічної діяльності та соціальної роботи: інформаційний бюлетень. Випуск 2. Івано-Франківськ, 2014. С. 13 – 16.
5. Ворощук О., Лемко Г. Комунікативна культура фахівця: понятійно-категоріальна сутність/ Актуальні проблеми соціальної роботи: досвід і перспективи: Матеріали всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (м. Кам'янець-Подільський, 8 квітня 2021 року). Кам'янець-Подільський: Видавець Ковальчук О. В., 2021. С. 13-17.
6. Главацька О.Л. Менеджмент соціальної роботи Курс лекцій / Главацька О. Л. - Тернопіль, ТДПУ, 2009. - 65 с.
7. Колбіна Л. А. Менеджмент соціальної роботи : навч. посіб. / Л. А.Колбіна. — Одеса : видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2017. — 406 с.
8. Комунікативний менеджмент. Методичні рекомендації для студентів усіх форм навчання освітнього рівня (ОР) «Бакалавр» за спеціальностями 073 «Менеджмент», 281 «Публічне управління та адміністрування». – Біла Церква, 2019. – 73 с.
9. Манакін В. М. Мова і міжкультурна комунікація : навч. посіб. / В. М. Манакін. — К. : ВЦ «Академія», 2012. — 288 с. — (Серія «Альма-матер»).
10. Методичні вказівки до курсу «Комунікативний менеджмент» для студентів 3, 5 курсів денної та заочної форм навчання за спеціальністю «менеджмент» / Укл.: Мягих В.Б., Продайко В.М. – Д.: ДВНЗ УДХТУ, 2015. – 33 с.
11. Олійник С.У. Теорія та практика менеджменту персоналу : підручник / С.У. Олійник ; Нар. укр. акад., [каф. економіки підприємства]. Х. : Вид-во НУА, 2013. 375 с.
12. Песоцька О.П., Дєдов Є.Г. Менеджмент соціальної роботи: навч. посіб. для студ. Спец. «Соціальна робота», «Соціальна педагогіка» /О.П. Песоцька, Є.Г. Дєдов – Луганськ: Альма-матер, 2012. – 110с.
13. Семенюк О.А. Основи теорії мовної комунікації : навч. посіб. / О.А. Семенюк, В.Ю. Паращук. – К. : ВЦ «Академія», 2010. – 240 с. (Серія «Альма-матер»)

14. Терещенко С. Зміст і структура інформатичної компетентності менеджерів у сфері економіки / С. Терещенко // Освітній простір України. - 2016. - № 7. - С. 96-106.
15. Тернавська Т.А., Раєвська Я.М., Мельник Ж.В. Менеджмент соціальної роботи: навчально-методичний посібник для студентів галузі знань 23 Соціальна робота. Кам'янець-Подільський: Видавець Панькова А.С., 2020. 262 с.
16. Управлінські аспекти соціальної роботи.[Текст] : курс лекцій/ М.Ф.Головатий(кер.авт.кол.),М.П.Лукашевич, Г.А.Дмитренко. – К. : МАУП, 2004. – 368 с.
17. Філоненко М. Психологія спілкування: навчальний посібник / М. Філоненко – К. : Центр учбової літератури, 2008.- 224 с. – Режим доступу: <http://www.info-library.com.ua/books-book-163.html>
18. Яшенкова О.В. Основи теорії мовної комунікації: навчальний посібник / О.В. Яшенкова. – К.: Видавничий центр «Академія», 2010. – 309 с.
19. Бурмака Т. М. Комунікативний менеджмент : конспект лекцій (для студентів бакалавріату всіх форм навчання спеціальності 073 – Менеджмент) / Т. М. Бурмака, К. О. Великих ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. – 69 с.

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи м. Івано-Франківськ, вул. Бандери, 1 каб. 802 тел. (0342) 57-00-05 kspsr@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	Ворощук Оксана Дмитрівна
Контактна інформація викладача	+380972242092 oksana.voroshchuk@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету: ➤ Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
--------------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», ➤ Лист МОН України — До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності. <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ — Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019).</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Виконання завдань пізніше встановленого терміну	<p>Відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) якщо, студент виконав завдання пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання - «незадовільно».</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Невідповідна поведінка під час занять	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та</p>

	поновлення студентів вищих закладів освіти» - ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Додаткові бали	Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем.
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/ . Рекомендовані платформи Coursera, Edera, Prometheus.

Викладач

Ворощук О. Д..